

ESTILS

Les xarxes esclaten de riure

Twitter i Facebook converteixen l'humor en tendència: les bromes 2.0 persegueixen la crítica, l'evasió i el plaer

NEREIDA CARRILLO

“**V**olem una Constitució catalana amb dibuixos de Pilarín Bayés”, piulava el 6 de desembre @AmadeuBrugues. Uns dies abans, @Renfe anunciava que enguany els Reis Mags arribarien en tren, i la tuitaire @amarin81 exhortava a calmar els infants, ja que predeïa l'arribada de Ses Majestats cap al 17 de gener. Tot això sense oblidar els acudits i les paròdies de l'anunci de la Loteria de Nadal. Les xarxes socials estan esperonant l'esperit crític i el sentit de l'humor. Ha crescut la tendència a riure socialment, a riure entre tots a internet, amb una finalitat que està a mig camí entre el plaer i l'evasió.

“Somos EREs humanos”, escrivia al seu mur de Facebook aquest juny el guionista Joan Tharrats. Per aquest professor de psicologia de la comunicació a la URL, les xarxes socials han vingut a substituir “la pintada als lavabos”. Considera que la llibertat d'expressió és el seu punt fort: tothom pot riure de tot. A la pràctica, què ens fa gràcia a internet? “La gent riu més del que li fa por”, sentència Tharrats, que afegeix que l'humor a les xarxes s'utilitza com a “mecanisme de defensa” contra els polítics i l'elit econòmica. Amollar exabruptes digitals, però, també pot ser un alleujament per a aquells que veuen com el seu equip de futbol perd.

Mofar-se de les rellicades

“Com que ens estan ficant la crisi a totes les portades dels diaris i és tan dura, la superem a base de fer-ne conya a Twitter”, opina Àlex Solà, director del portal de continguts d'humor en català Benegre.cat i soci de Bamboo, agència creativa especialitzada en internet i noves tecnologies. Solà apunta que, a més de dirigir els dards humorístics contra la situació econòmica, els internautes també es mofen de les rellicades de “personalitats públiques”. Així es fa befa del porter del Llevant, que ha confós Nelson Mandela amb Morgan Freeman, o de la consellera

d'Educació balear, Joana Maria Camps, i el seu informe “Trepitja”. Tots dos han augmentat una llarga llista on s'inclouen des de fa temps Sergio Ramos i David Bisbal.

Els impulsors de la web Etfelicitofill.cat, David Alandí i Miquel Caimary, que recullen des de fa anys bromes fetes a la xarxa amb el mateix hashtag, coincideixen amb Solà i Tharrats que la crisi està esperonant l'humor reivindicatiu en 140 caràcters. I afegeixen que també arrenquen moltes rialles digitals les faltes d'ortografia de cartells, receptes, cartes de restaurants o tatuatges. En recullen en un llibre i a la seva web, on es pot llegir un cartell de “procsima obertura” o un tendal d'una botiga amb “productes del món senser”.

Eines com Facebook i Twitter ens proporcionen les nostres pessigolles digitals. Però quina difusió hi ha? Per Solà, a Facebook “s'estila més el gag intern, una broma que fas per a la teva comunitat”, mentre que a Twitter els internautes s'escuden en l'anonimat per esmolar les eines i ser “a vegades exageradament salvatges”. Tharrats està d'acord que a la xarxa de Zuckerberg l'humor és “més suau” que a la de l'ocellet. Alandí i Caimary identifiquen a Facebook un humor “més familiar”, més visual, amb còmics i fotomuntatges, i que va a remolc del de Twitter.

Entre els riures a remolc de Facebook i els que tiren del carro a Twitter, què embolica més la troca a les xarxes? Solà destaca *hashtags* humorístics com ara #turismobisbal o #sergioramosfacts i també els “continguts seriats”. Afegeix que darrenament s'han posat també de moda els anomenats *meme*s, sobretot les imatges senzilles de personatges amb textos humorístics sobreimpressos. Hi ha eines perquè tothom en pugui crear. El director de Benegre.cat també subratlla un altre fenomen 2.0 lligat a la immediatesa: “Agrada fer el seguiment humorístic de qualsevol esdeveniment”.

Fotomuntatges, vídeos paròdics de YouTube, *hashtags* humorístics... En tot plegat, quins estils es

porten? La ironia, la sàtira, el joc de paraules, la provocació, l'humor absurd? Per Tharrats, el que triomfa és l'humor explícit: “El que aporta la democràcia és la paròdia i està matant la ironia”, cosa que, admet aquest veterà guionista, li sap greu “perquè la ironia és un element de la intel·ligència”.

Solà considera que, en general, “es busca l'enginy, elaborar una mica el gag” i afegeix: “En especial a Catalunya ens encanta projectar aquest sarcasme que tenim, també via Twitter”. Mentrestant, Tharrats critica els que insulten i adverteix que no s'ha de confondre humor amb provocació: “Provocar és provocar, si no, hi hauria molts tertulians que serien humoristes”. Tharrats equipara els que insulten a la xarxa i els provocadors sense causa als humoristes “que es pensen que fan gràcia dient *cacaculo-pedo-pis*”. I afegeix: “L'humor és intenció. Ha de tenir un punt de gamberro, però no ha de ser una gamberrada”.

Provocació i riure

Joan Tharrats atribueix la provocació 2.0 a “l'afany de protagonisme”. En això, coincideixen Solà, Alandí i Caimary, les xarxes socials en van sobrades. “Hi ha gent que busca els màxims retuits possibles”, reconeix Caimary mentre Alandí hi posa el contrapunt: “També hi ha gent que hi és per passar-s'ho bé, que no són professionals i que no aspiren a res”. Per Solà, s'ha d'evitar contribuir a una “verborrea digital” humorística. Insta a no “afegir soroll” i “ser rellevants” també amb els acudits. En aquest sentit, Tharrats lamenta que a les xarxes, “amb un insult es pot triomfar tant com amb una frase enginyosa” i crida a no acomodar-se en la “mediocritat” que, considera, predomina a les xarxes. —

Internet per desfogar-se
Sovint, l'humor a la xarxa s'utilitza com a mecanisme de defensa contra els polítics

L'humor a internet

Llibertat d'expressió, ego, plagi i acudits anònims a la xarxa

La llibertat d'expressió és al costat positiu de la balança i al costat negatiu hi ha l'insult, la provocació, el plagi i l'ego 2.0. Entre els riscos i els beneficis, és evident que l'humor agrada i alleuja. Per a uns és diversió; per a d'altres, evasió, i també per a alguns ha esdevingut una necessitat. Tot s'hi

val, però no tot s'aprecia en aquestes xarxes socials que, això sí, esclaten de riure. I alhora permeten fer humor des de l'anonimat. A la xarxa de l'ocellet hi proliferen comptes com ara @massaenfurecida, que no expliquen qui els administra. Àlex Solà opina que això contribueix que es faci un humor "més cruel". Tharrats hi coincideix i critica la pèrdua del concepte d'autoria. Aquest guionista lamenta

que no es reconegui l'autor d'acudits brillants a la xarxa, però també es queixa que es copien algunes bromes sense citar-ne la font original. Solà comenta: "Les idees no són propietat de ningú, flueixen". Però també critica que

"hi ha gent que, de manera sistemàtica, va a Twitter a inspirar-se". També hi ha humor amb firma i segell, de tuitaires, de professionals, de programes de televisió com @poloni-atv3 o de webs d'humor com @elmundotoday.